

ଜଗଦିଶ ନାରାୟଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ମାର୍ଚ୍ଚ 12, 1996

[ଡଃ ଏ. ଏସ୍. ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860:

ଧାରା 148, 302/34, 302/149 - ହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି - ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ - ଅପିଲ - ଦୁଇ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ ବିଚାରାଧୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଧାରା 148 ଏବଂ 302/149 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ - ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ଯେ, ଧାରା 148 ଏବଂ ଧାରା 302/149 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଠିକ୍ ନଥିଲା, ଧାରା 148 ଅଧୀନରେ ହୋଇଥିବା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା ଏବଂ ଧାରା 302/149 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକୁ ଧାରା 302/34 ଅଧୀନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା ।

ପୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973:

ଧାରା 157, 161, 162, 379 - ହତ୍ୟା ଅପରାଧ - ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘଟଣାକ୍ଷେପ ନକ୍ସା - ଯେଉଁ କ୍ଷାନୁରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଘଟଣାକ୍ଷେପ ନକ୍ସାରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ - ଏହି ଆଧାରରେ ତଦନ୍ତକୁ ତ୍ୱରିତ୍ୱ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବା ପରେ ସେ ସେହି କ୍ଷାନୁ ଦେଖାଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା ଧାରା 162 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872:

ଧାରା 60 - ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘଟଣାକ୍ଷର ନକ୍ସା - ପ୍ରମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୂଲ୍ୟର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ଅପିଲକାରୀ 1, ତାଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅ ଏବଂ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଅପିଲକାରୀ 2, ଦଙ୍ଗା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାବତ ଭାଇ, P.W. 1 କି ପିତାଙ୍କ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲାଟି ଥିଲା ଘଟଣା ଦିନ ଯେତେବେଳେ P. W. 1, ତାଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଜଣେ ସେବକ (P. W. 2) ଏକ ବଳଦ ଗାଡ଼ିରେ ଆଖୁ ନେଇ, କାରଖାନାକୁ ଯିବା ବାଟରେ, ବନ୍ଧୁକ ସମେତ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ପଥ ରୋଧ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ 1 P. W. କି ପିତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ଯିଏ ପାଦରେ ବାହକକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏକ ବନ୍ଧୁକ ମଧ୍ୟ ଧରିଥିଲା । ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ 1ଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କ ଉପଦେଶରେ, ଅପିଲକାରୀ 2 ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଘାତ କରି ଏକ ଗୁଳି ଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଦୁର୍ଘଟମାନେ ମୃତଙ୍କ ବନ୍ଧୁକ ସହିତ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । P. W. 1 F.I.R. ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପରେ ଏକ ମାମଲା ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ P. W. 6 ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା, ଯାହା ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିଚାରରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ; ଏହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅଧୀନରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ସେମାନଙ୍କ ବୟାନ ମଧ୍ୟରେ ବିରୋଧାଭାସ ଥିଲା ଏବଂ ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, କାରଣ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଘଟଣାକ୍ଷର ନକ୍ସାରେ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଦର୍ଶାଇ ନଥିଲେ ଯେଉଁଠାରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଦୁଇ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ CPC ଧାରା 148 ଏବଂ 302କୁ 149 ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏଥିରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ :1. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରାୟ ଦେବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦୁଇଟି ଗୁଳି ଚାଳନା କାରଣରୁ, ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା; ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ଅଭିଯୋଗ ମାମଲାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଚାର ଅଦାଲତକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବୃତ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ତ୍ରୁଟି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀମାନଙ୍କୁ ଅବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲା, ଯାହା ସେମାନେ ଅଦାଲତରେ କରିଥିଲେ । ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ଛୋଟ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵହୀନ ଥିଲା ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଦୌ ବିବାଦରେ ପରିଣତ ହୋଇନଥିଲା ।

2.1. ଉଭୟ P. W. 1 ଏବଂ 2 ସବୁଠାରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ, କାରଣ ସେମାନେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରତି-ଜେରା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଅବିଶ୍ଵାସ କିମ୍ବା ଖଣ୍ଡନ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ମିଳିନଥିଲା ।

2.2. ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଘଟଣାର ଅଧିକାଂଶ ମଧ୍ୟରେ PW. 1 କି ଦ୍ଵାରା ତୁରନ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା F.I.R. PW. 1 କି ବୟାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମର୍ଥନ କରୁଛି । ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ କରିଥିବା ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଦୁଇଟି ଗୁଳି ଶବ୍ଦ ପାଇଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇ ଜଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ।

3.1. ଘଟଣା ଘଟିବା ସମୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ; ଏବଂ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନକ୍ସା ଯଦି ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ଠାରୁ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ସର୍ଚ୍ଚ୍ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, ତେବେ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 162 ଦ୍ଵାରା ଆଘାତ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣରେ ଏହାକୁ ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ।

3.2. ତଥାପି, ଯଦି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନକ୍ସା ଜଣେ ନକ୍ସାକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ-ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ-କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବରଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲିଖିତ ବିଷୟ ସମର୍ଥନଯୋଗ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ।

ତୋରି ସିଂ ବନାମ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, AIR (1962) SC 399 ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରି IPC ର ଧାରା 148 ଏବଂ 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲା କାରଣ ଏହା ଅଭିଯୋଗର ସକରାତ୍ମକ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ କେବଳ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦୂର୍ବୃତ୍ତ ଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଘଟଣାଟି ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ଘଟିଥିଲା ତାହା କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ହତ୍ୟା କରିବାର ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାଣ୍ଟିଥିଲେ, ସେମାନେ IPC ର ଧାରା 34 ସହାୟତାରେ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । IPC ଧାରା 302/34 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଗୋଟିଏରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବଜାୟ ରହିଛି ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା :1995 ର ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 489 ।

1980 ର A ସଂଖ୍ୟା 2573 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 16.12.94 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କେ. ଯଜ୍ଞାନୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆନିସ ଅହମ୍ମଦ ଖାନ ଏବଂ ଏ. ଏସ. ପୁଣ୍ଡିର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ଜଗଦୀଶ ନାରାୟଣ, ଅପିଲକାରୀ 1, ତାଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅ ଅବଧେଶ ଏବଂ ଅବିନାଶ ଏବଂ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ରାମେଶ୍ୱର ଦୟାଲ, ଅପିଲକାରୀ 2, ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସାବତ ଭାଇ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ଦଙ୍ଗା ଏବଂ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ପିଲିଭିର୍ ର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ସମାପ୍ତ ହେଲା; ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ଏକ ଅପିଲକୁ ପସନ୍ଦ କଲା । ଅପିଲ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଅବଦେଶ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କର ଅପିଲ ସମାପ୍ତି ହେଇଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବିନାଶଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ କାଏମ ରଖିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଦୁଇଜଣ ଅପିଲକାରୀ (ଯେଉଁମାନେ ଏଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା

ଥିଲେ)ଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ IPC ର ଧାରା 149 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 148 ଓ 302 ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଓ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 379 ଅଧୀନରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଅପିଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଆପଣି କରାଯାଇଛି ।

ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାଟି ହେଉଛି ଯେ 1977 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 11 ତାରିଖରେ ମୃତକ, ତାଙ୍କ ପୁଅ ଅଚଳ କୁମାର (P. W. 1) ଏବଂ ତାଙ୍କ ସେବକ ଦେବୀ ରାମ (P. W. 2) ଓଜନ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଗାଁ ମାର୍ତ୍ତୁ ବିଲସାଣ୍ଡାର ଏକ ମିଲ୍ କୁ ଏକ ବଳଦ ଗାଡ଼ିରେ ଆଣୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ P. W. 1 ଏବଂ 2 ବଳଦ ଗାଡ଼ିରେ ଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଏହାକୁ ଚଳାଉଥିଲେ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଦରେ ବାହକକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 2ଟା ବେଳେ, ଯେବେ ଗାଡ଼ିଟି କଟା ରାସ୍ତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ନଳାପୋଲ ଅତିକ୍ରମ କରି ଜଣେ ରାମ ଅଉଟାରଙ୍କ ପଡ଼ିଆ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବନ୍ଧୁକ ସମେତ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ଏକ କୁଟାଗଦା ପଛରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ଏହାପରେ ଅପିଲକାରୀ 1 ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇ ତାଙ୍କୁ ଚଳକୁ ଖସାଇ ଦେଇଥିଲେ । ମୃତକଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ବନ୍ଧୁକଟି ମଧ୍ୟ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ଅବିନାଶ ଏବଂ ଅବଦେଶଙ୍କ ପ୍ରରୋଚନାରେ, ଅପିଲକାରୀ 2 ମଧ୍ୟ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କୁ ଏକ ଛୋଟ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଦୁର୍ଗୁଣମାନେ ମୃତକଙ୍କ ବନ୍ଧୁକ ସହିତ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ଅଚଳ କୁମାର (P. W. 1) ତୁରନ୍ତ ଏକ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଥିବା ବିଲସାଣ୍ଡା ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସୂଚନା ଆଧାରରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆରକ୍ଷୀ ଡି. ଆର. ଆପାଲିୟାଲ (P. W. 6) ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସେ ଅନ୍ୟ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ଘଟଣା ସ୍ଥଳକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ମୃତଦେହ ଉପରେ ତଦନ୍ତ କରିବା ପରେ ଏହାକୁ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ । ସେ ଏକ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରୁ କିଛି ରକ୍ତ ଦାଗଯୁକ୍ତ ମାଟି, ଦୁଇଟି ଗୁଳି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ା ଜୋତା ଜବତ କରିଥିଲେ । ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ ମାମଲାଟି ଦୌରା ଅଦାଲତକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ନୁହଁ ବୋଲି ଆଳ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ଭାବରେ ଫସାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ଅଟଳ କୁମାର (P. W. 1) ଏବଂ ଦେବୀ ରାମ (P. W. 2) କି ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ଗାଡ଼ିରେ ଥିଲେ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଦୟା ରାମ (P. W. 3) ଯିଏ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିବା ଡାକ୍ତର, ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

- (i) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଲା କରାଯାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ବିବୃତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଖଣ୍ଡନ କରାଯାଇଥିଲା;
- (ii) ଯଦିଓ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସେର୍ (ରାସ୍ତା) ଦେଇ ଯାଉଥିବାବେଳେ ମୃତକଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ମୃତଦେହ ପଡ଼ିଆରେ (ରାମ ଅଭଟାରର) ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତିକୁ ସୁସଙ୍ଗତ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା;
- (iii) ଯଦିଓ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା ସେହି ସ୍ଥାନର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ସେ ଆରମ୍ଭରୁ କୁ ଜାଣିଥିଲେ, ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନକ୍ସାରେ ସେହି ସ୍ଥାନ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ବିଫଳତା ତଦନ୍ତକୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସନ୍ଦେହଜନକ କରିଥିଲା;
- (iv) ମୃତଦେହ ନିକଟରେ ମିଳିଥିବା ଜୋତା ଯୋଡ଼ି କାହାର ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇ ନଥିଲା; ଏବଂ
- (v) ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନେକ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ମୃତକଙ୍କର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଶତ୍ରୁତା ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ,

ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ କେବଳ ସେମାନେ ହିଁ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ସେ ବନ୍ଧୁକ ସହିତ ସଶସ୍ତ୍ର ଥିଲେ ।

ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମେ ଉପରୋକ୍ତ ଫଳାଫଳକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରମାଣର ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ବିକୃତ ଥିଲା । ଏହା ପରେ ତିନି ଜଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର କରି ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଆଧାରରେ ଏହା ଉପରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ । ଏଭଳି ବିଚାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ P. W. 1 ଏବଂ 2 ସବୁଠାରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ବାଭାବିକ ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରମାଣ ବିଶ୍ବାସଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ P. W. 3 କି ପ୍ରମାଣକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି 3 କାରଣ, ଏହା ଅନୁସାରେ, ସେ ଜଣେ ସ୍ବାଧୀନ ସାକ୍ଷୀ ନ ଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପାଇଲେ ଯେ, ଘଟଣାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା FIR ଦ୍ବାରା P.W. 1-ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ P.W. 1 ଓ P.W. 2 ଉଭୟଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ବାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ଏକ ବୈଧାନିକ ଆବେଦନ ହୋଇଥିବାରୁ, ଆମେ ନିଜ ପାଇଁ, ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ଦ୍ବାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣ (ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଦ୍ବାରା କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନେତୃତ୍ବ ନିଆଯାଇନଥିଲା) ବିଶେଷ କରି P. W. 1 ଏବଂ 2 ର ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବିଦ୍ବାନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯଦ୍ବ ସହକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛୁ; ଏବଂ ଆମେ କହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ବାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଧାରକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲା, ଯାହା ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବୃତ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ତୁଟି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀମାନଙ୍କୁ ଅବିଶ୍ବାସ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲା, ଯାହା ସେମାନେ ଅଦାଲତ ସମ୍ମୁଖରେ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ଛୋଟ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ବହୀନ ଥିଲା ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଦୌ ବ୍ୟକ୍ତରେ ପରିଣତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ରାୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତତାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆମେ, ତଥାପି, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ

ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀରୁ ଦୂରେଇ ରହୁ । P. W. 2 ସାକ୍ଷୀ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ସମୟରେ ସେ ଆଖି ବନ୍ଦୁ ଉପରେ ବସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଧାରା ପୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଲା ହୋଇଥିବା ତାଙ୍କ ବିବୃତିରେ ସେ ବସିଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, କେବଳ ଏହି ସାମାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ହିଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ PW. 2 କୁ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ବୋଲି ମନେକଲେ ।

ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ମୃତକଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତଦେହ ମିଳିଥିଲା ସେ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରିନଥିବା ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ମନ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହମତ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର ନକରିବାର ପରିଣାମ ଥିଲା । P. W. 1 ସାକ୍ଷୀ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବାହକଟି କଜା ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଏବଂ ଏହା ସେହି ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ରାସ୍ତା ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ମୁହଁଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ପିତା ପଗଡ଼ାଣ୍ଡି (ପାହାଡ଼ିଆ ବୃତ୍ତାକାର ରାସ୍ତା) କୁ ଚାଲିଗଲେ, ଯାହା ରାମ ଅଟାର କ୍ଷେତ୍ର ଦେଇ ଅତିକ୍ରମ କରେ । P. W. 6 ର ପ୍ରମାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ ରହିଥିଲା, ଜିତେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମୃତଦେହ ପଗଡ଼ାଣ୍ଡି ନିକଟରେ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ସେ ସେଠାରେ ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଏହିପରି କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ତାଙ୍କ ମୃତଦେହ ପଡ଼ିଥିବା ସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବିକୃତ ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନ ଯୋଜନାରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଫଳାଫଳ ତଦନ୍ତ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା, ତାହା ଦର୍ଶାଇବାରେ ବିଫଳ ହେବା ନେଇ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମାଲୋଚନାର ଜବାବରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏଭଳି ବିଫଳତା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସତ୍ୟତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ତ୍ରୁଟି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଆମ ମତରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ସମାଲୋଚନା କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ଖଣ୍ଡନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନିକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ଜଣେ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ପୋଲିସ୍ ଅଧିକାରୀ ଯାହା ଦେଖନ୍ତି ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରନ୍ତି ତାହା

ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନଥିବାରୁ କରିପାରିବେ, କାରଣ ତାହା ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ମୂଳ ପ୍ରମାଣ ହେବ; କିନ୍ତୁ ଘଟଣା ଘଟିବା ସମୟରେ ସେ କ୍ଷମ୍ଭ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଘଟଣା ଦେଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ କେତେବେଳେ, କେଉଁଠି ଏବଂ କିପରି ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ଅନ୍ୟ କାହାଠାରୁ ଶୁଣିଥିବା କଥା ବିଷୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି, ସାଧାରଣତଃ ତାହା 'ଶୁଣାକଥା' ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୁଏ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି, କାହାଙ୍କଠାରୁ ସେ କଥା ଶୁଣିଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 60 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ପଚରାଉଚରା କରାଯାଏ, ତେବେ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 157 ଅନୁସାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ । ତେବେ ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏପରି ବିବୃତି ଯେତେବେଳେ ସେ ସଂହିତାର ଦ୍ଵାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧର ତଦନ୍ତ କରୁଛନ୍ତି, ସେହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 162 (1) ରେ ଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହାର ନିର୍ମାତାଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ଏହାର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ (ନିର୍ମାତା) ବିରୋଧ କରିବାକୁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ, କେବଳ ସେହି ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଧାରାର ଉପଧାରା (2) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ, ଯଦି ସାକ୍ଷୀ PW. 6 ଘଟଣାସ୍ଥଳର ନିକଟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥାନ୍ତେ ଯେଉଁଠାରୁ ଗୁଳି ଚଳାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ରହିଛି, ତଥାପି ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 162 ଅନୁଯାୟୀ ତାହାକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରି ନଥାନ୍ତା । ଏହି ବିଷୟରେ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ତିନିଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ 'ଗୋରି ସିଂହ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ', AIR 1962 SC 399 ମାମଲାରେ କ୍ଷମ୍ଭ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ସେହି ମାମଲାରେ ଅପିଲକାରୀ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି କେହି ରେଖା ମାନଚିତ୍ରକୁ ଦେଖନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଘାତ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହାକୁ ସରକାରୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ବିବୃତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରମାଣ ସହିତ ତୁଳନା କରନ୍ତି, ତେବେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମିଳିଥିବା ଆଘାତ ଶରୀରର ସେହି ଅଂଶରେ ଘଟିଥିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଘଟିଥିଲା ଯଦି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଚିତ୍ରରେ ଚିହ୍ନିତ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି,

"...ରେଖା ମାନଚିତ୍ରରେ ଚିହ୍ନଟି ଉପ-ଆରକ୍ଷୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଖାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ନଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ବିବୃତ୍ତି ନେବା ପରେ ହିଁ ସେ ଏହାକୁ ସେଠାରେ ରଖି ପାରିଥାନ୍ତେ । ରେଖା ମାନଚିତ୍ରରେ ସ୍ଥାନଟିର ଚିହ୍ନିତକରଣ ବାସ୍ତବରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତି ଆଧାରରେ ଉପ-ଆରକ୍ଷୀଙ୍କ ଉପସଂହାରକୁ ନଥିରେ ଆଣିଥାଏ । ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 162 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ଆମ ମତ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ଉପ-ଆରକ୍ଷୀଙ୍କ ବିବୃତ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀମାନେ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ମୃତ ସେହି ସମୟରେ ଏପରି ଏବଂ ଏହିପରି ସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଆଘାତ କରାଯାଇଥିଲା । ରେଖା ମାନଚିତ୍ର ସେତେଦୂର ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଉପ-ଆରକ୍ଷୀ ନିଜକୁ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଦେଖୁଥିବା ସବୁ ସୁଚାଇଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଉପ-ଆରକ୍ଷୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତି ଉପରେ ଆଧାର କରି ରେଖା ମାନଚିତ୍ରରେ ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଚିହ୍ନ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 162 ର ସ୍ଵଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମୟରେ ପୋଲିସକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ହେବ ନାହିଁ ।

(ଗୁରୁତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ସ୍ଥାନ ନକ୍ସା ଜଣେ ନକ୍ସାକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ-ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ, ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବରଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମର୍ଥନକ୍ଷମ ସାକ୍ଷ୍ୟକାରୀ ଅନୁମୋଦକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ, ଯାହା ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ତୋରି ସିଂଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି :

" ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜଣେ ନକ୍ସାକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନାର ଗ୍ରହଣୀୟତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ପରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଏବଂ ପୀଡ଼ିତମାନେ ଆୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ କେଉଁଠି ଥିଲେ, ନକ୍ସାକାରୀ ମାନଚିତ୍ରରେ ସ୍ଥାନମାନ ରଖୁଥିଲେ, ସାତା ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, AIR (1956) SC 526 । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏପରି ଯୋଜନା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଯଦି ସାକ୍ଷୀମାନେ

ନିମ୍ନକାରୀଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପୌରଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 162 ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

(ଗୁରୁତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଶବ ନିକଟରେ ମିଳିଥିବା ଜୋଡା କାହା ପାଇଁ ଥିଲା ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିଫଳତାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହାର ମାମଲା ପରିସ୍ଥିତିଗତ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା । ଯଦି ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ପରିସ୍ଥିତିଗତ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ଵାରା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତେବେ ପରିସ୍ଥିତିର ପ୍ରମାଣ ଯେ ଜୋଡା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କର ଥିଲା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅପରାଧ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଏହାର ମାମଲାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ରଖୁଥିଲା ଯେ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଏପରି କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତର ନଥିଲା । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ତୁଟି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ତାହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଦୁର୍ବଳ କରି ପାରିନଥାନ୍ତା କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ମାମଲା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଶତ୍ରୁତା ଥିଲା ବୋଲି ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାକୁ ଅବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଇଥିବା ଶେଷ କାରଣଟି ଅଯୌକିକ, କାରଣ ଏପରି ଆବେଦନ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତବ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ ଯେ ମୃତଙ୍କର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଶତ୍ରୁତା ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ କିଏ ଏହି ହତ୍ୟା କରିଛି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଅଦାଲତକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଦେବାକୁ ଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ଆସିଲେ, ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଉଭୟ PW 1 ଏବଂ 2 ସବୁଠାରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ, କାରଣ ସେମାନେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ବିସ୍ମୃତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରତି-ଜେରା ସତ୍ତ୍ଵେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଅବିଶ୍ଵାସ କିମ୍ବା ଖଣ୍ଡନ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ମିଳିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଘଟଣାର ଅଧ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟରେ PW. 1 କି ଦ୍ଵାରା ତୁରନ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା FIR, PW. 1 କି ବୟାନକୁ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମର୍ଥନ କରୁଛି । ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରମାଣ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4), ଯିଏ ଶବ ବ୍ୟବହେଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଦୁଇଟି ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳି ଶତ ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇ ଜଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି । ତେଣୁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ସହମତ ନୁହଁ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦୁଇଟି ଗୁଳି ଚାଳନା କାରଣରୁ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାରେ ସରକାରୀ ଓକିଲ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ IPC ର ଧାରା 148 ଏବଂ 149/302 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲେ, କାରଣ ଅବଧେଶଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହା ଦ୍ଵାରା ନଥି କରାଯାଇଥିବା ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ଫଳସ୍ଵରୂପ IPC ର ଧାରା 148 ଏବଂ 149 କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ-ଏହା ଅଭିଯୋଗର ସକରାତ୍ମକ ମାମଲା ହୋଇଥିବାରୁ ଯେ କେବଳ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ଥିଲେ । ତେବେ, ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଏହି ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା, ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିବାର ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖୁଥିଲେ, ତେଣୁ ଧାରା 34 ସହାୟତାରେ ସେମାନେ ଏହି ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଆମେ IPC ଧାରା 148 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ; ଏବଂ IPC ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ 302/34 ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛୁ, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖୁଛୁ । ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଅପିଲଟି ଖାରଜ ହୋଇଯାଏ ।

ଆର୍. ପି.

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଅନୁବାଦିକା : କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।